

Riksdagen

Stenografiska uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2010/11:14

Stenografiska
uppteckningar
2010/11:14

Onsdagen den 8 december

1 § Utrikes frågor (försvar)

Statssekreterare Håkan Jevrell

Återrapport från informellt ministermöte den 25 april 2010

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för utrikes frågor
(försvar) den 26 april 2010

Återrapport från informellt ministermöte den 23–24 september 2010

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för
utrikes frågor (försvar) den 9 december 2010

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Jag förklarar sammanträdet öppnat. Det blir ett relativt kort möte; det kan vi nog förutse.

Sten Tolgfors är sjuk och i stället har vi nöjet att ha statssekreterare Jevrell här när det gäller försvarsfrågorna. Vi går omedelbart över till dagordningen.

För formens skull kan jag säga att det finns ett par gamla återrapporter från april i år. Vidare finns det en återrapport från september. Jag vet att statssekreteraren inte har något att tillägga på de punkterna. Men kanske har någon i nämnden någon fråga beträffande dessa återrapporter.

Anf. 2 BODIL CEBALLOS (MP):

Det gäller återrapporten från den 26 april. Under punkten om gemensamt möte mellan försvars- och utrikesministrarna om Afghanistan står det under arbetssession 2 att man har haft en diskussion tillsammans med Natos generalsekreterare. Han menade att det generellt behövs en bättre koordinering av civila insatser och lade fram ett antal konkreta förslag avseende ett ökat samarbete. Det skulle vara intressant att höra lite mer om vilka förslag som lades fram.

Anf. 3 Statssekreterare HÅKAN JEVRELL:

Jag får överlämna ordet till Johan Raeder som kan ge ett bättre svar.

Anf. 4 Försvarsrådet JOHAN RAEDER:

Jag kan inte ur minnet beskriva de konkreta förslagen. Vad som hänt är att diskussionen om en närmare samverkan mellan Nato och EU har fortsatt och var också en del av det som diskuterades under Natos toppmöte i Lissabon där generalsekreteraren fick i uppdrag av Nato att ta kontakt med den höga representanten Ashton för att fortsätta diskussion-

en om en närmare samverkan mellan EU och Nato, bland annat rörande insatsen i Afghanistan.

Vi kan väl återkomma och kanske mer konkret beskriva förslagen som kom upp vid just det mötet. Generellt ska man veta att det finns ett allmänt intresse för en närmare samverkan eftersom båda organisationerna har verksamhet i samma område samt att det vid olika möten diskuteras olika sådana konkreta förslag. Vilka förslag som kom upp just vid mötet i fråga får vi återkomma till och närmare beskriva.

Jag kan tillägga att Anders Fogh Rasmussen är Natos generalsekreterare.

Anf. 5 BODIL CEBALLOS (MP):

Det är jättebra om vi senare kan få lite mer information om vilka de konkreta förslagen är.

Anf. 6 ORDFÖRANDEN:

Med detta läggs åiterrapporten till handlingarna.

Vi går nu över till den aktuella dagordningen. Försvarsutskottet fick information den 7 december. I den röda mappen har ni en del hemliga handlingar som kommer att samlas in vid sammanträdet slut.

Vi börjar med punkt 3, Militär kapacitet. Punkt 3 a gäller förmågesamarbete och är både en diskussionspunkt och en beslutspunkt.

Anf. 7 Statssekreterare HÅKAN JEVRELL:

Herr ordförande! Ärade ledamöter! Jag ska bara se till att hamna rätt i förhållande till dagordningen här. Enligt den ordning jag har här börjar vi med militära förmågor. Där hamnar Europeiska försvarsbyrån och dess aktiviteter och sedan förmågesamarbetet. Jag vill bara kolla så att jag hamnar rätt.

Anf. 8 ORDFÖRANDEN:

Jag föreslår att vi följer den dagordning som väl från början är rådets dagordning. Vi börjar således med punkten om militär kapacitet och underavdelningen om förmågesamarbete.

Anf. 9 Statssekreterare HÅKAN JEVRELL:

Denna punkt är, som sagt, både en diskussionspunkt och en besluts- punkt. Försvarsministrarna väntas diskutera hur man genom samarbete kan få bättre effekt av de resurser som länder satsar inom militär förmågeutveckling och insatser.

Diskussionen har sin bakgrund i att många länder ser stora problem med att nationellt fortsätta att finansiera och upprätthålla sin förmåga till nationell och internationell krishantering. Detta blev tydligt när försvarsministrarna senast sågs, i Gent i september.

Mot bakgrund av finanskrisen genomförs nu runt om i Europa neddragningar av försvarsanslagen. Endast ett mindre antal länder, bland dessa Sverige, planerar för oförändrade eller svagt ökade försvarsanslag.

Neddragningarna av försvarsanslagen genomförs samtidigt som kostnaderna för att producera och underhålla militära förmågor ökar. Många länder står också inför eller genomför nu stora försvarsreformer. Dess-

utom är många länders försvarsresurser hårt ansträngda på grund av pågående insatser, till exempel i Afghanistan. Samtidigt ökar efterfrågan på insatser från omvärlden.

Sammantaget leder detta till att många länder står inför stora utmaningar när det gäller att bibehålla sin militära förmåga såväl för krishantering som för nationella försvarsuppgifter. Detta får även konsekvenser för EU:s krishanteringsförmåga.

I det nordiska samarbetet har vi redan dragit slutsatsen att ett närmare samarbete och en ökad arbetsfördelning bidrar till en effektiviserad resursanvändning och bredd i militär förmåga liksom till en förbättrad förmåga att samverka.

Medlemsstaterna i EU har nu dragit samma slutsats. Under hösten har man därför startat ett arbete för att utöka samarbetet inom militär förmågeutveckling, bland annat med hjälp av EDA, Europeiska försvarsbyrån.

Försvarsministrarna kommer att fortsätta diskussionen om hur samarbetet inom EU kan utökas mot bakgrund av de arbeten som gjorts under hösten. I det arbetet har Sverige mycket att bidra med, bland annat genom de erfarenheter vi har från det nordiska samarbetet. Bland annat har vi framfört tankar om hur vi på ett systematiskt sätt skulle kunna gå till väga för att hitta nya gemensamma samarbetsbehov mellan EU-länderna. I detta har vi fått stort stöd av Tyskland som med intresse följt utvecklingen i Nordefco, den organiserade formen för det nordiska försvarssamarbetet. Tillsammans har vi föreslagit att EU-länderna skulle kunna använda sig av en process liknande den vi använt oss av i det nordiska samarbetet.

Processen utgår – precis som det nordiska samarbetet – från nationella analyser av behov och önskemål. EU-institutionerna kan sedan hjälpa oss med att sammanställa analyserna så att alla medlemsstater kan identifiera vilka andra länder som råkar ha samma behov och önskemål. Precis som i det nordiska samarbetet måste det sedan vara länderna själva som nationellt avgör vilka samarbeten de vill ingå i, med vilka länder och i vilken form.

De nationella analyserna föreslås resultera i tre kategorier av förmågor: förmågor som är nationellt nödvändiga och som därmed är olämpliga för närmare samarbete, förmågor som medger närmare samarbete, framför allt i form av pooling and sharing, samt förmågor och uppgifter där förtroendet kan ges till andra länder, det vill säga en uppgiftsfördelning.

Vårt förslag har mötts av stort intresse från övriga medlemsstater som ser potential i tillvägagångssättet. Ministrarna väntas också anta rådsslutsatser om militära förmågor.

Regeringen är positiv till ett utökat förmågesamarbete i EU i syfte att främja rationalitet och resurseffektivitet samt finna positiva synergieffekter. Regeringen ställer sig positiv till att försvarsministrarna antar slutsatser om militära förmågor.

Anf. 10 ORDFÖRANDEN:

Ordet är fritt. William Petzäll är först med att begära ordet. Välkommen till EU-nämnden!

Anf. 11 WILLIAM PETZÄLL (SD):

Tack så mycket! Till skillnad från regeringen anser vi att Sverige inte ska utöka förmågesamarbetet över huvud taget. Vi anser inte att Sverige vare sig direkt eller indirekt ska göra sig beroende av exempelvis samlade resurser vad avser transportförmåga.

Anf. 12 ORDFÖRANDEN:

Ska jag uppfatta det som att ni anmäler avvikande mening?

Anf. 13 WILLIAM PETZÄLL (SD):

Ja.

Anf. 14 JONAS SJÖSTEDT (V):

I grunden ser vi i Vänsterpartiet det som positivt att man skär ned på försvarsutgifterna. Nedrustning är i grunden en bra sak. Inte minst i tider då man väldigt hårt skär ned på de sociala utgifterna är det rimligt att också skära ned på försvaret. Man kan som exempel nämna Grekland som har väldigt höga försvarsutgifter men kanske alltför låga sociala utgifter i dag.

Vi motsätter oss ett fördjupat militärt samarbete inom Europeiska unionen. Vi ser det som svårförenligt med Sveriges militära alliansfrihet. På den grunden anmäler vi avvikande mening.

Anf. 15 BODIL CEBALLOS (MP):

Jag kan börja med att instämma i det som Jonas Sjöstedt nyss sade, men jag vill också ta upp några andra saker.

Vi har rådsslutsatser som fortfarande är under förhandling. Vi vet alltså inte hur rådsslutsatserna kommer att se ut, om jag förstått saken rätt. Det talas om civila och militära synergier. Beroende på vem som talar om samordningen mellan civila och militära insatser är det väldigt olika vad som menas med det. Det tycker jag är oroväckande.

Vidare har vi detta med att EU väntas betona vikten av samarbetet med Nato. Jag menar att det är viktigt att man skiljer på vad som är Nato och vad som är EU och vilka uppgifter var och en av dem har. Vi är inte anhängare av ett närmare samarbete med Nato och inte heller av att unionen ska ha ett närmare försvarspolitiskt samarbete.

Jag ansluter mig alltså till Vänsterpartiets avvikande mening som jag vet att Vänsterpartiet i går anmälde i försvarsutskottet.

Anf. 16 ORDFÖRANDEN:

Den avvikande meningen är ännu inte utarbetad och inlämnad. Det är lite svårt att ta upp den här. Jag får vädja till Bodil Ceballos och Jonas Sjöstedt att ni, om ni vill ha en gemensam avvikande mening, koncist och klart upprepar den för de stenografiska uppteckningarna. Vi kan börja där.

Anf. 17 JONAS SJÖSTEDT (V):

Det anmälde avvikande mening, men det har blivit någon kommunikationsmiss. Var den ligger är svårt att säga.

Grunden för vår avvikande mening är – nu hoppas jag att Bodil Ceballos och jag är överens – att vi hävdar Sveriges militära alliansfrihet. Vi vill inte ha ett fördjupat samarbete med Nato. Vi menar att det fördjupade militära samarbetet inom EU hamnar i strid med den militära alliansfriheten och att det i grunden handlar om en nationell fråga.

Anf. 18 ORDFÖRANDEN:

Jag tyckte nog att William Petzäll var klar och koncis i sitt första inlägg, och jag är i och för sig nöjd med det. Vill du göra någon ytterligare kommentar eller precisering? Nej.

Anf. 19 Statssekreterare HÅKAN JEVRELL:

Jag ska säga något kort beträffande rådsslutsatserna. Såvitt jag har förstått är det färdigförhandlat. De avviker i mycket liten del i förhållande till det som EU-nämnden fick till sig i går.

Jag vill nämna något som jag personligen tycker är intressant och en stor utmaning, nämligen den civilmilitära samverkan. Jag håller med om att många talar om detta på många olika sätt. Det jag tror är viktigt är att när vi är i områden på insatssidan ska vi inte motverka varandra.

I övrigt vad gäller krishantering kan man säga att hoten och de kriser vi har att hantera aldrig är fråga om svart och vitt. Det är positivt om det finns civila förmågor som kan fylla en funktion i att stötta det militära respektive vice versa. Där finns exempelvis katastrofen i Haiti när vi kunde utnyttja samarbetet med Strategic Airlift Capability, det vill säga använda C-17-flygplan, en militär resurs, till att flyga över saker till Haiti.

I en rent konkret insats, vad det än månde vara, är det viktigt att det är klart för alla aktörer vem som är vad och vem som gör vad. Det är också en rationalitetsfråga. Vi har helt enkelt inte råd att dubblera alla kapaciteter. Om det finns kapacitet så att vi kan dra nytta av varandras verksamhet är det positivt.

I övrigt har vi en annan bild av samarbetet med Nato. Det är ett arbete som sker inom EU och inom Nato. I praktiken finns i dag en hel del dupliceringar. Det är också en fråga om resurser. Det är i mångt och mycket fråga om samma länder i Europa.

För vår egen del, som deltar i Natoinsatser, är framför allt informationsutbyte en viktig fråga. Om vi som EU-land är med i en Natoinsats måste vi få rätt typ av information. Många av de konflikter som härrör sig till Nato–EU-samarbetet härleds till Turkiet–Grekland–Cypern-frågan.

Anf. 20 DÉsirÉE PETHRUS ENGSTRÖM (KD):

Herr ordförande! Tack för redogörelsen! Det är bra att man utvecklar förmågor tillsammans. Jag tror att vi kan göra mycket mer, precis som ni föreslår.

Jag har en fråga om det tidigare informella försvarsministermötet. Där har frågan om pooling and sharing också varit uppe. Frågan om staters förhållande till industrin har diskuterats. Kommer den frågan också att komma upp? En del länder har ingen försvarsindustri över huvud taget. Vi har det. Jag antar att det blir en del i diskussionen. Hur kommer den diskussionen att gå?

Anf. 21 Statssekreterare HÅKAN JEVRELL:

Det är något som vi har diskuterat länge, och att driva frågan om pooling and sharing var viktiga frågor för oss under ordförandeskapet. Det gällde även frågan om level playing field. Industrifrågor kan komma att bli relevanta om vi hittar samarbeten och vilken industri som kanske ska vara inblandad på olika sätt. Industrier är ofta det.

Vi är positiva till att hitta lösningar, till exempel SAC-samarbetet. Vi har gemensamt köpt flygplan, och sedan delar vi timmarna för utnyttjandet av dem. Det är positivt. European Air Transport Fleet är ett annat sådant samarbete som egentligen syftar till samma sak. Det i sin tur har koppling till vilken industri som ska leverera flygplan. Beroende på hur långt man vågar gå, beroende på vad det är för land, kan man diskutera om man ska äga själv eller hyra fullt ut av en industri. Det är en ständigt pågående diskussion – beroende på vad det är för typ av förmåga. Jag kan återkomma ytterligare senare.

Anf. 22 ORDFÖRANDEN:

Jag sammanfattar på följande sätt: Det finns två avvikande meningar, en gemensam från Vänsterpartiet och Miljöpartiet, och en annan från Sverigedemokraterna. Därmed finns det stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt inför beslutspunkten och stöd för uppläggningsen inför de fortsatta förhandlingarna som kommer att ske vid mötet.

Då går vi vidare till punkt 3 b. Det är Edas aktiviteter. Det är en beslutspunkt. Här anmälde vid försvarsutskottets sammanträde Vänsterpartiet avvikande mening.

Anf. 23 Statssekreterare HÅKAN JEVRELL:

Herr ordförande! Europeiska försvarsbyråns aktiviteter är en beslutspunkt. Den höga representanten kommer tillsammans med den exekutive chefen för Europeiska försvarsbyrån att informera rådet om Edas verksamhet under 2010.

Eda har under 2010 fokuserat på att genomföra tidigare fattade beslut om strategier, till exempel förmågeutvecklingsplan, forskningsstrategi, den europeiska strategin för materielsamarbete och försvarsindustri-strategi. Bland annat har förmågeutvecklingsplanens påverkan på forskningsprojekten stärkts. Man har fortsatt implementeringen av uppförandekoderna för försvarsmaterielupphandlingar och offset.

Inom ramen för Edas roll, för att underlätta samarbeten, har bland annat helikopterövningen inom ramen för helikopterträningsprogrammet genomförts, och de särskilt utsedda utredarna, så kallade wise pens, har lämnat en rapport om havsövervakning.

Byrån har under 2010 fördjupat samarbetet med andra aktörer, däribland med kommissionen avseende bland annat forskningsfrågor. Man har också inlett förhandlingar med Schweiz om ett samarbetsavtal. Inga längre diskussioner förutses.

Därutöver kommer beslut att fattas om riktlinjer för Edas arbete under 2011. Riktlinjerna är i överensstämmelse med den arbetsplan som EDA har presenterat och fokuserar på ett antal frågor, såsom fortsatt implementering av förmågeutvecklingsplanen, samutnyttjande av resurser – pooling and sharing – försvarsforskning och marknadsfrågor.

Sverige vill se ett effektivt EDA som fokuserar på väsentligheter och som levererar det som försvarsministrarna efterfrågar. EDA kan, med rätt inriktning, skapa förutsättningar för ett mer effektivt nyttjande av nationella försvarsbudgetar och för en europeisk kapacitetsuppbyggnad. Regeringen stöder EDA:s verksamhet och anser att EDA spelar en viktig roll för att främja och stödja utvecklingen av militära kapaciteter inom EU, bland annat inom samutnyttjande av resurser, det vill säga med gemensamt eller delat ansvar för förmågor och förmågegenerering. Regeringen understryker vikten av civilmilitär samordning inom förmågeutvecklingen.

Rådet förväntas fatta beslut om EDA:s budget. Det blir förmodligen en falsk B-punkt, vilket betyder att frågan förväntas lösas i de informella förhandlingarna innan mötet men likväl stå kvar som en diskussionspunkt på dagordningen.

Rådet väntas också fatta beslut om riktlinjerna för EDA:s arbete. Det var det jag just gick igenom.

Regeringen kan acceptera den höga representantens förslag till budget för 2011.

Anf. 24 BODIL CEBALLOS (MP):

Jag vill anmäla avvikande mening också i den här frågan. Det är på samma grund som tidigare. Vi tycker inte att vi ska ha ett fördjupat försvarssamarbete i EU.

Sedan gällde det meningen på slutet, nämligen att regeringen understryker vikten av civilmilitär samordning. Jag vill även där återkomma till det jag sade tidigare. I och med att det är så skilda uppfattningar om vad det är fråga om tycker jag att man köper grisen i säcken. Det vill inte jag göra.

Anf. 25 WILLIAM PETZÄLL (SD):

Herr ordförande! Bortsett från det som har sagts tidigare finns det även direkt kritik mot vidare fördjupat samarbete eftersom inte samtliga medlemsländer ser ut att ställa sig bakom projektet. Vi kan se att i en rapport som är tillgänglig via EDA har till exempel Storbritannien och Frankrike en annan syn på att stärka det multilaterala samarbetet genom EDA och väljer att i stället lägga fokus på bilaterala avtal. Vi anmäler avvikande mening även i denna fråga.

Anf. 26 JONAS SJÖSTEDT (V):

Ordförande! Jag har en fråga när det gäller budgeten. Hur stort blir anslaget till EDA under kommande budgetår? Är det klart? Det är i och för sig lite oklarheter om budgeten i stort, men inom de ramarna.

Vi vidhåller vår avvikande mening från utskottet. Jag gör det gärna tillsammans med Miljöpartiet. I grunden är det samma argumentation som på den tidigare punkten.

Anf. 27 ORDFÖRANDEN:

Vi har fått ett litet meddelande från försvarsutskottet. De skriver att de i sitt protokoll bara inför en mening som lyder: Avvikande mening.

En möjlighet är att ni kör samma avvikande mening som tidigare även i detta fall.

Anf. 28 JONAS SJÖSTEDT (V):

Den motiveringen från utskottet var lite väl sparsmakad. Vi kan ta samma motivering som i förra punkten.

Anf. 29 ORDFÖRANDEN:

Då gör vi det.

Anf. 30 SUSANNA HABY (M):

Jag var med på försvarsutskottet i går. Jag vill påminna Vänstern och Miljöpartiet om att er avvikande mening enbart handlade om EU- och Natosamarbetet och inte hade med EU:s militära verksamheter att göra. Jag vill klargöra att det var den uppfattningen man fick på mötet.

Anf. 31 Statssekreterare HÅKAN JEVRELL:

Jag får be Cecilia Looström svara på budgetfrågan. Hon har den senaste uppdateringen.

Anf. 32 Departementsrådet CECILIA LOOSTRÖM:

Det förslag som föreligger från den höga representanten är på 31,7 miljoner euro. Det innebär ungefär 7 miljoner svenska kronor.

Diskussionen handlar om 100 000–300 000 kronor. Det är den utestående frågan för svensk del.

Anf. 33 ORDFÖRANDEN:

Vill William Petzäll upprepa samma avvikande mening som tidigare? Ja.

Då har vi samma situation som under 3 a. Jag behöver inte upprepa. Min sammanfattning är likalydande som under 3 a. Därmed finns det stöd för regeringens här redovisade position i beslutsfrågan.

Behöver vi ta ställning till den falska B-punkten? Ja. Det finns majoritet för regeringens ställningstagande beträffande den falska B-punkten som rör budgeten.

Vi går över till punkt 4 och den informella frukosten med Anders Fogh Rasmussen. Vem äter frukosten? Är Tolgfors frisk i morgon eller är det statssekreteraren?

Anf. 34 Statssekreterare HÅKAN JEVRELL:

Det är onekligen en berättigad fråga. Det är vår ambassadör i Bryssel, Anna-Karin Eneström, som kommer att ersätta Sten Tolgfors på mötet.

Torsdagen den 9 december träffas alltså försvarsministrarna vid en informell frukost tillsammans med Natos generalsekreterare Anders Fogh Rasmussen. Vid frukosten förväntas bland annat diskussioner om hur EU–Nato-samarbetet kan utvecklas samt om uppföljningen av Natotoppmötet i Lissabon den 19–20 november 2010.

Vid toppmötet fick Fogh Rasmussen i uppdrag att tillsammans med Catherine Ashton gå vidare med att förbättra relationerna mellan EU och

Nato. Han ska avrapportera sitt uppdrag vid Natos utrikesministermöte i april 2011.

Frukosten blir ett tillfälle att understryka den vikt Sverige lägger vid ett praktiskt och konkret samarbete mellan EU och Nato samt vårt stöd till Rasmussens och Ashtons arbete med att förbättra relationen.

Efter Natotoppmötet är det tydligt att det fortfarande kvarstår betydande hinder på vägen mot en förbättrad relation såväl inom Nato som EU, Turkiet, Grekland, Cypern.

Frukosten med Fogh Rasmussen är därför också ett tillfälle att få information om hur han konkret avser att driva samarbetet framåt och vilka åtgärder han avser att vidta under tiden fram till utrikesministermötet i april. Fogh Rasmussen väntas också informera om Natos toppmöte i Lissabon.

Anf. 35 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi för informationen om frukosten. Den här punkten och även nästa är informationspunkter, så här finns inte utrymme för någon avvikande mening, om någon hade det på tungan.

Vi går vidare till punkten om Europeiska försvarsbyrån. Det är alltså en informationspunkt. Därefter tar vi informationen om lunchen.

Anf. 36 Statssekreterare HÅKAN JEVRELL:

I marginalen av FAC hålls ett styrelsemöte i försvarsministerformat i Europeiska försvarsbyrån, EDA. Styrelsemötet i försvarsministerformat syftar till att diskutera och fatta beslut kring frågor som rör EDA:s verksamhet. Frågor som behandlas rör förmågeutveckling, försvarsmaterielsamarbete, försvarsforskning och industri.

Vid mötet kommer man bland annat att behandla tillsättandet av ny chef för EDA samt biträdande chef för EDA, samutnyttjande av resurser – pooling and sharing – samordnad flygtrafik, Single European Sky och Sesar och forskning på försvarsområdet på EU-nivå.

Som A-punkter kommer man att besluta om EDA:s arbetsprogram, försvarsdata och jämförelser och europeiskt ramverk för samarbete om CBRN-skydd – CBRN står för chemical, biological, radiological och nuclear. Vidare kommer man att besluta om likvärdiga konkurrensvillkor, level playing field, och EU:s radiofrekvensprogram.

Av särskilt intresse för Sverige är likvärdiga konkurrensvillkor, level playing field, och samutnyttjande av resurser, pooling and sharing.

Frågan om likvärdiga konkurrensvillkor var en av de frågor som drevs av det svenska ordförandeskapet, och vid förra årets styrelsemöte fattade ministrarna beslut om en politisk deklaration. I denna deklaration ställde sig ministrarna bakom en öppen och transparent försvarsmaterielmarknad och gav då EDA i uppdrag att arbeta vidare med frågan. EDA ska nu presentera resultatet av det arbetet.

EDA:s arbete med samutnyttjande av resurser initierades också förra hösten och har fått stort stöd på politiskt nivå. EDA har bland annat gjort en kartläggning med hjälp av medlemsstaterna och redovisar nu förslag som man kan arbeta vidare med.

Anf. 37 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi för informationen om försvarsbyrån.

2010/11:14
8 december

Anf. 38 Statssekreterare HÅKAN JEVRELL:

Vid den informella lunchen ska man avhandla operationer, som alltså kommer att diskuteras. Försvarsministrarna förväntas bland annat diskutera de pågående operationerna i Afrika med operation Atalanta i Adenviken och Indiska oceanen samt utbildningsinsatsen i Uganda, EUTM, European Union Training Mission. Diskussionen väntas bli övergripande strategisk om hela Afrikas horn. Även diskussion om operation Althea kan förväntas.

När det gäller insatser visavi Somalia bedöms diskussionerna om insatser i Afrika handla om behovet av en tydligare och ökad koordinering mellan och en enhetlig syn på EU:s olika engagemang riktade mot Somalia. Sverige har, tillsammans med ett flertal andra EU-medlemsstater, framfört att det när de olika EU-engagemangen diskuteras och eventuell förlängning och ändring av mandat ses över är av stor vikt att hänsyn tas till långsiktighet och eventuell påverkan mellan de olika projekten.

EU:s åtaganden måste bättre koordineras med andra initiativ, FN och USA med flera. Ett fortsatt stöd till Atalantamissionen – två års förlängning beslutades vid Ekofinmötet den 7–8 december – måste kopplas samman med långsiktigt utvecklande av den regionala maritima förmågan. Utmaningen avseende lagföring av personer misstänkta för sjöröveri måste även denna ses i ett regionalt förmågeperspektiv.

En fortsättning av EU:s träningsmission i Uganda, EUTM, till stöd för de somaliska säkerhetsstyrkorna måste baseras på att det finns strukturer under utveckling i Somalia som kan ta ansvar för de rekryter som utbildas av EU. I det kommande framtagandet av en EU-strategi för Afrikas horn bör EU:s samlade engagemang tydligare belysas och vägas in.

Sverige har tagit ett stort ansvar för Atalantainsatsen under de senaste två åren med bidrag bestående av både korvetter och patrull- och ledningsfartyg; HMS Carlskrona med två helikopter 15 ombord har deltagit under perioden då Sverige ledde insatsen. Vi har också haft ett sjöövervakningsflygplan från Kustbevakningen.

Sverige har därtill bidragit, och bidrar fortsatt, med tre instruktörer till EUTM. Det svenska militära bidraget till EU:s engagemang för Somalia har således varit omfattande. Det har givit oss en möjlighet men också en skyldighet att vara med och aktivt påverka det framtida engagemanget. EUTM:s eventuella förlängning från och med maj 2011 kommer att komma upp till diskussion inom de närmaste månaderna. Här kan Sverige vara med och tillse att samtliga aspekter omhändertas i ett eventuellt beslutsunderlag.

Slutligen kommer sannolikt ett förslag inom kort också att läggas fram avseende en ny EU-insats riktad mot regional maritim kapacitetsutveckling. Detta förslag måste ses i ljuset av övrigt pågående EU-engagemang.

Operation Althea och fortsatt militär närvaro i Bosnien-Hercegovina ska diskuteras. Sverige lämnade den exekutiva delen av operation Althea år 2008. Den exekutiva delen kommer att fortsätta med en reducerad numerär bortom 2010. Parallellt implementerades våren 2010 en icke exekutiv militär närvaro inom ramen för Althea som syftar till utbildning

och stöd till förmågeutvecklingen för försvarsmakten i Bosnien-Hercegovina. Sverige deltar sedan i somras med en person i den delen av insatsen och ser positivt på möjligheten att bidra med ytterligare personer.

Det är angeläget att verka för en koherent och effektiv EU-närvaro i Bosnien-Hercegovina och säkerställa att Altheainsatsens utveckling står i samklang med den politiska utvecklingen.

Anf. 39 ORDFÖRANDEN:

Statssekreteraren ger rätt mycket en redogörelse. Är ambassadören instruerad att göra några inlägg?

Anf. 40 Statssekreterare HÅKAN JEVRELL:

Instruktionerna är inte helt färdigutarbetade än, om det ska bli några direkta talepunkter. Men det utgår från det som vi redogör för här, så det finns inget annat som ambassadören kommer att få med sig.

Anf. 41 ORDFÖRANDEN:

Nej, det utgår jag från, men frågan är hur aktivt Sverige kommer att vara vid mötet.

Anf. 42 Statssekreterare HÅKAN JEVRELL:

Jag tror att vi vad gäller de informella delarna kommer att framföra vår ståndpunkt, den svenska inställningen, i diskussionerna. I och med att det är informellt blir det när samtalet uppkommer och leder in i den delen.

Vad gäller det övriga kan jag inte nu svara exakt i vilken mån vi anser att vi måste gå in tydligt i någon diskussion, utan det handlar framför allt om att följa den.

Anf. 43 DÉSIRÉE PETHRUS ENGSTRÖM (KD):

När det gäller frågan om Atalanta och Adenviken har Sverige gjort en viktig insats. Någonting som har diskuterats en hel del i medierna är just lagföringen och hur man ska kunna lagföra. Vad jag förstår är det som vi har gjort i Adenviken att försvara humanitär hjälp, och det har fungerat. Men i övrigt finns det fortfarande en stor andel fartyg som är utsatta för kidnappning, och stora lösesummor betalas ut.

Jag har ännu inte lyckats höra någon som diskuterar hur vi ska kunna klara av det här, för det är ingen som vill ta emot. Nu talas det om regionalt förmågeperspektiv när det gäller lagföringen. Vilka idéer finns konkret för hur man ska lösa situationen med lagföringen av dem som man tar till fånga? Tror statssekreteraren att det kommer att finnas några förslag?

Ett förslag har varit att göra någon typ av internationell brottmålsdomstol. Det skulle vara intressant att höra om vi har några idéer eller om det finns några idéer på gång inom EU om hur man ska lösa det. Även om inte Sverige är med och tar emot måste man ändå lösa det. Vi kanske kan bidra på något annat sätt till en lösning av frågan.

2010/11:14
8 december

Anf. 44 EVA-LENA JANSSON (S):

Jag ber om ursäkt för att jag inte var tillräckligt snabb, ordförande. Min fråga gäller egentligen styrelsebeslutet. Jag uppfattade inte vad statssekreteraren sade om EU:s radiospektrumprogram.

Anf. 45 Statssekreterare HÅKAN JEVRELL:

Först gäller det frågan om Atalanta och lagföringen. Vi kan konstatera att det är ett problem. Jag delar absolut den uppfattningen. Det avtal som finns med Kenya har nu blivit en belastning för Kenya, så de har för närvarande backat ur det. Det pågår förhandlingar med andra länder. Det är en svår huvudvärk för EU att lösa detta.

Man ska vara öppen och ärlig och säga att det i ett flertal fall har lett till att vissa i praktiken har omhändertagit pirater, avvärjat dem och satt i land dem på Somalias kust. Det är vissa nationer som har gjort så. Operation Atalanta, EU:s mission där nere, är dock inte den enda på plats. Nato och även andra länder är på plats. Det är klart att det vore värdefullt om det fanns en gemensam bild av hur man ska hantera detta. Tribunal är väl ur det perspektivet en möjlig väg framåt.

Skulle något ske på Seychellernas territorialvatten finns det en jurisdiktion där, och då kommer Seychellerna att ta hand om det. Men det är utan tvekan fråga om enorma avstånd.

Låt mig slutligen bara konstatera en sak. Jag hade den stora äran att få ta emot HMS Carlskrona i söndags. Då kunde fartygschefen rapportera effekten av arbetet. Det är naturligtvis alltid svårt att mäta, men med tanke på den mängd ingripanden som gjorts är uppskattningen att om detta inte hade skett skulle ungefär 200 fartyg ha varit tagna i dag. I verkligheten är det 30. 30 är många, och det är många människor som drabbas, men den här missionen, tillsammans med andra aktörer i området, har en stor faktisk betydelse.

Jag får överlämna till Cecilia Looström att svara på frågan om EU:s radiofrekvensprogram.

Anf. 46 Departementsrådet CECILIA LOOSTRÖM:

När det gäller radiofrekvensprogram är det egentligen ett arbete där kommissionen och Europaparlamentet har instiftat ett första radiospektrumpolicyprogram. Det ligger inte inom Försvarsdepartementets område, men inom ramen för EDA:s styrelsemöte finns det ett förslag om att man, eftersom det också påverkar det militära området, ska skaffa sig kunskap om det så att de nationella kunskaperna om detta bättre kan beaktas ur ett militärt perspektiv.

Anf. 47 BODIL CEBALLOS (MP):

Jag har också en fråga om Atalanta. Jag undrar hur mycket man diskuterar de underliggande orsakerna till att det över huvud taget finns pirater i Adenviken – utfiskningen, EU-båtar på somaliskt vatten, fattigdomen, etcetera. Hur kan man förebygga att fler blir pirater? Talar man om det?

Jag ska bara understryka att det som Bodil Ceballos säger är väldigt viktigt. Det förekommer ett omfattande tjuvfiske på somaliskt vatten som rycker undan levebrödet för de somaliska fiskarna. Man dumpar mycket kemiskt avfall både i havet utanför Somalia och i kustens närhet. Finns det någon diskussion om att utöka bevakningen till att också gälla de sakerna?

Anf. 49 Statssekreterare HÅKAN JEVRELL:

Det är naturligtvis så, när man talar om det breda anslaget för att lösa situationen, att pirateriet är ett symtom på någonting annat. Självklart är det så. Det förs omfattande diskussioner om hur man ska ta itu med de problemen.

EUTM är ett sådant sätt att arbeta för att kunna stödja den tillfälliga regeringen, TFG, i Somalia, att träna upp de strukturerna och hjälpa till där. Amisom finns på plats för att försöka stabilisera landet. Det är nödvändigt för att komma framåt med det och skapa de strukturer som krävs för lagföring och allt annat som alla nationer behöver. Det är en väldigt viktig del av agendan.

Vi tittar också på hur man ska få aktörerna i området, de berörda länderna, att själva ha en maritim förmåga att klara av övervakningen av havsområdet. I det ingår inte bara att jaga pirater utan också klassiska kustbevakningsuppgifter såsom fisket och så vidare.

Här är det absolut viktigt att EU inte på något sätt motarbetar sig självt genom att man tillåter sina egna fiskefartyg fiska ut vattnen där. Det har också varit uppe till diskussion. Bland annat Spanien har en ganska stor fiskeflotta i området. Ska spanska fiskeflottan vara där måste den hantera situationen på ett korrekt sätt.

Ett brett anslag på frågorna är nödvändigt. Det är ingen som är intresserad av att ha dyra maritima resurser på plats i all oändlighet.

Anf. 50 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under denna punkt och tackar statssekreteraren med medarbetare för att de kom till nämnden.

2 § Utrikes frågor (bistånd)

Statsrådet Gunilla Carlsson

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för utrikes frågor (bistånd) den 14 juni 2010

Återrapport från informellt ministermöte den 22 oktober 2010

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för utrikes frågor (bistånd) den 9 december 2010

Anf. 51 ORDFÖRANDEN:

Vi säger välkommen till Gunilla Carlsson med medarbetare. Det är första gången i EU-nämnden för er.

Anf. 52 Statsrådet GUNILLA CARLSSON (M):

Herr ordförande! Tack för välkomnandet och grattis till alla som får sitta i EU-nämnden. Det är spännande och roligt. Vi kommer inte att ses så ofta. Det är sällan rådsmöten för biståndsministrarna. De har ofta en informell karaktär. Därför får jag be om ursäkt om jag svävar ut för mycket. Vi kommer inte att träffas nästa gång förrän inför rådsmötet i maj.

I och med att utvecklingsfrågorna och vårt biståndskunnande är så samstämmigt i Sverige är jag väldigt mån om att ha en öppen dialog med nämnden så att man är medveten om vad som händer under tiden. Därför vill jag dela med mig av information, naturligtvis svara på frågor och hantera samrådet på det sätt som det ska ske.

Det ska bli jätteroligt att jobba ihop med er. Det har också varit min erfarenhet, herr ordförande, från förra mandatperioden att ju mer öppna vi kan vara och medvetna om processerna som sker, desto lättare blir det för nämnden att komma till bra beslut.

Anf. 53 ORDFÖRANDEN:

Vi ska börja beta av dagens dagordning. Den första frågan är om det finns någonting att säga med anledning av återrapporterna. Vill statsrådet säga någonting om det, eller ska vi gå direkt på frågorna?

Anf. 54 Statsrådet GUNILLA CARLSSON (M):

Gärna, det kan finnas anledning till det. Vi hade ett rådsmöte den 10 juni i Luxemburg som leddes av Catherine Ashton. Det var första gången som hon var med förutom på ett tidigt möte i januari. Där var det framför allt viktigt att förbereda EU inför millenniemålen.

Vi hade slagits för en stark position och också en årlig rapportering av biståndsnivåer från Europeiska rådet som vi fick igenom. Jag tycker att själva millennietoppmötet i New York gick bra, och jag tycker också att vi fick bra rådsslutsatser i den delen.

Sedan hade den höga representanten initierat en diskussion om jämställdhet och utveckling, som jag känner att hon är väldigt engagerad i. Därför hade vi en övergripande diskussion om detta. Hon kommer att återkomma lite mer signifikant till hur vi ska jobba med genomförandet av EU:s jämställdhetsplan.

Den höga representanten ville också informera om och diskutera Östafrika och sjöröveri. >>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och*

sekretesslagen <<< Madagaskar med anledning av artikel 96-konsultationerna. Det enda rådsslutsatser som var handlade om millennieutvecklingsmålen, och de gick i enlighet med det samråd vi hade haft här.

Herr ordförande! Vi har också haft ett informellt ministermöte i Bryssel som blev väldigt livligt och intressant under det belgiska ordförandeskapet den 21–22 oktober. Det var tydligt att den höga representanten Catherine Ashton har kommit i gång.

En nackdel är, givet att vi biståndsministrar träffas så sällan, att inte alla ministrar åker på mötena. Det var ett tiotal ministrar närvarande. Vi hade en intressant diskussion om hur den höga representanten Ashton ser på de strategiska prioriteringarna. Hon framhöll framför allt vikten av EU-coherence där hon vill lägga ökat fokus på konfliktländer och sviktande stater.

Hon tycker att det är viktigt att vi ser de nya aktörerna, att vi ska samarbeta mer och se USA:s betydelse men kanske minst lika mycket Kinas, Brasiliens och FN:s. Hon tycker också att det är viktigt att vi kan visa på de resultat som biståndet innebär och återkoppla till medborgarna.

Framför allt diskuterade vi betydelsen av utvecklingsfrågorna och utvecklingskompetensen i EAS. Detta var i höstas när allting var in shaping and making. Det blev en bra diskussion om det.

Sedan talade vi även om budgetstöd, som är en tekniskt mycket svår och mycket politisk biståndsform. Där finns många olika uppfattningar inom medlemskretsen. EU-kommissionen är väldigt stor och bra på budgetstöd. Samtidigt vill ett antal medlemsstater, inklusive Sverige, se att den politiska dialogen också visar på gemensamma värderingar. Här finns det olika uppfattningar om hur pass starkt man ska poängtera den politiska dialogen i samband med budgetstöd.

Tillsammans med kommissionär De Gucht, och i en begränsad krets, fördes också en mycket uppriktig diskussion om de ekonomiska partnerskapen >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Sedan >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< en diskussion om innovativa finansieringsmekanismer. Jag återkommer till det eftersom det står lite högre på dagordningen den här gången.

Anf. 55 JONAS SJÖSTEDT (V):

Tack, ministern! Jag skulle vilja fråga lite om EPA-avtalen. Vilka är de stora problemen? Vilka ståndpunkter förs fram från AVS-länderna som EU inte kan godta och som man tycker är mest besvärliga?

Anf. 56 Statsrådet GUNILLA CARLSSON (M):

Vi ska komma ihåg att det är första gången som man arbetar tillsammans med AVS-länderna, som har haft privilegierade, inte ömsesidiga åtaganden och rätt så stor access till EU-marknaderna. Nu ska vi helt plötsligt tillsammans arbeta fram rätt så komplicerade handelsavtal som ska vara WTO-förenliga.

För en del partnerländer är det en jätteomfattande materia där de inte ser att de långsiktiga vinsterna övervinner de kortsiktiga nackdelarna. De

är rädda för att öppna för marknadstillträde. De ifrågasätter behovet av WTO-kompatibilitet.

Ett problem som vi försöker få fram är just att vi vill att de ska ingå i de globala ekonomierna. Det är på det sättet som vi tror att vi kan få de dynamiska effekterna av avtalen och få mer av regionala marknader som också fungerar i den globala ekonomin. Därför vill vi inte gå ifrån WTO. De är väldigt irriterade över att vi också för in tjänster och annat. Det är en fråga som handlar om både farhågor och kortsiktiga marknadsöppningar som riskerar att förstöra existerande strukturer som man sedan långsiktigt, möjligtvis, kan ha nytta av.

Det är ibland svårt, inte bara med kvartalsekonomier utan också med rätt så korta politiska cykler, att jobba med tekniskt komplicerade handelsavtal som väldigt få har tänkt på i det politiska livet. Jag tycker att man i Tanzania och Arusha har tänkt på det, men i många andra länder är det politiskt ointressant och man ser snarare riskerna än fördelarna.

Vi har nog misslyckats med att visa hur de ska vara utvecklingsvänliga och introducerat EPA fel för länge sedan. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< Hur ska vi komma ur misstroendet som har blivit? Ju mer vi talar, desto mer verkar det som att vi försöker påtvinga något som ingen vill ha.

Problemet är också att många av avtalen så småningom kommer att löpa ut. Vi har WTO-avtalen som blir vägledande. Vi har från svensk sida varit rätt så duktiga på att se den kapacitetsbristen. Det säger jag inte för att vara patronizing, utan för att vi själva har fått lära oss hur mycket man måste kunna om internationella avtal för att kunna föra bra förhandlingar och tillvarata sina egna intressen.

Vi har jobbat mycket med Aid for Trade och att bygga upp kompetens. Vi har goda exempel. Jag nämnde nyss Arusha och Tanzania. Där har vi med hjälp av Sida byggt upp ett Trade Capacity Building Center som är ett föredöme. Men det finns alldeles för lite av det i AVS-länderna. Som det är nu gäller det bara ett fåtal länder. Det är bara ett enda land som har tecknat fullödiga avtal och ytterligare ett antal som har tecknat ett interimsavtal. Karibien har fullödiga avtal.

Att jag är så bekymrad är just för att det är en så stor stötesten i våra relationer med Afrika. Frågan var också uppe i Tripoli, men den fick inte lika stor sprängkraft som jag uppfattade att den skulle kunnat få.

Detta var ett försök att vara uppriktig i att lite grann problematisera men också förklara för nämnden varför vi inte kommer framåt. Så här är det nog tyvärr ett tag till, men vi behöver också fundera på hur vi kan vara mer kreativa.

Det var lite så biståndsministrarna diskuterade. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< Följdfrågan från ledamoten Sjöstedt blir då: Vad ska ni backa på? Svaret är: Inget.

Anf. 57 SUSANNA HABY (M):

Statsrådets svar till Jonas Sjöstedt var intressant. Hur mycket tror statsrådet att historien spelar in i detta med tanke på kolonisation och sådant? Kan man kanske presentera det på ett annat sätt, alltså ha ett annat förhållningssätt till de länderna?

Anf. 58 Statsrådet GUNILLA CARLSSON (M):

Det får vi naturligtvis återkomma till. Behöver man inte backa på något? Vilka omtag kan göras? Det kommer att ske i nära samarbete från svensk sida med mig och handelsminister Ewa Björling.

>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<

Nu spekulerar jag väldigt mycket. Vi kan inte fortsätta att tro att vi ska ha avtal färdiga 2007 och vi skriver 2010 och bara låtsas. Det här är en viktig del.

Då är den vidare frågan, om man ska kunna förstå varför det här är så komplicerat – nu talar jag utan talepunkter – att Sverige som stor frihandelsnation, där den internationella och globala ekonomin har tjänat oss väl, nu möts i ett EU-samarbete med bland annat AVS-länderna, inte minst med Afrika, där vi lite grann blir del av den koloniala historien.

Jag har känt att Europa riskerar att tappa bort den här relationen med Afrika. Vi ser det från svensk sida mycket som en biståndskontinent, och några européer ser det mycket som forna kolonier. Men ingen ser Afrika på dess egna meriter. Det skapar problem, bland annat i ömsesidiga handelsavtal. Det är mer hands on, och det är en mer varaktig relation. Det är därför det blir så viktigt, för skulle man kunna börja lösa dessa frågor skulle vi kanske få ett bättre samarbete kring klimat. På EU–Afrikatoppmötet till exempel gjorde vi inga slutsatser om klimat. En sak som vi såg i Köpenhamn var att EU och Afrika stod rätt nära varandra. Det är ett bekymmer där EPA-avtalen är så signifikanta och kanske bortom just handelsfrågorna.

Det är tyvärr så att AVS-länderna har haft vissa förmåner just för att de är före detta kolonier och hanterats lite annorlunda än en del andra. Det skapar inlåsnings effekter. Det finns andra utvecklingsländer som inte kommer att godta att EU fortsätter att ge särskilda fördelar till de före detta kolonierna. Det är någonting vi måste förmå de före detta kolonierna att acceptera, att de måste vara med i WTO. Det är WTO-kompatibiliteten, i alla fall från de svenska utgångspunkterna, som blir vägledande långsiktigt. Hur får vi länderna att komma dithän?

Det är så jag skulle vilja se de fortsatta EPA-diskussionerna.

Anf. 59 BODIL CEBALLOS (MP):

Jag tänker att mycket av problematiken kring EPA-avtalen är exempelvis den demokratiska processen, att den inte alltid passerar parlamenten i de här länderna, men också att man först försöker få de regionala avtalen, som man ändå försöker sig på, alltså att man bakvägen får in länder som inte vill vara med. Det är en mycket kontroversiell fråga länderna emellan också i Afrika. Där tror jag att vi har varit alldeles för mycket på – att vi inte ska backa på något, som ministern sade. Men man måste även ha en lyhördhet för situationen i de här länderna och hur de måste arbeta för att hitta en konsensus kring EPA-avtalen så att de känner att det är någonting som är bra för dem.

Anf. 60 Statsrådet GUNILLA CARLSSON (M):

Ja, och sedan finns det en del länder som har det riktigt bra just nu. Sydafrika, som är en ekonomisk motor, har sina egna avtal med EU som gör att de inte är speciellt intresserade av att driva just EPA-förhand-

lingar utifrån ett afrikanskt perspektiv. Vi hanterar EPA utifrån olika regionala organisationer.

Vi försöker från svensk sida se hur vi kan komma runt det här. Jag nämnde Aid for Trade. Vi har också inom ramen för utvecklingssamarbetet en Afrikastrategi för hela Afrika som fokuserar lite mer på hur vi kan bygga regional kapacitet på bland annat handelsområdet, som ett sätt att försöka komma runt det här. Ärligt talat har vi inte heller i den svenska politiska historien varit så duktiga på att diskutera handelsavtal på torgmöten, utan det har varit någonting som är rätt teknokratiskt och en bra bit borta från den politiska vardagen, men den har stor betydelse för den ekonomiska utvecklingen.

Jag vill hävda att det här är politik, absolut, men det är inte sådant som vi har varit vana vid att diskutera alltför mycket ens i vår egen historia. Vi talar naturligtvis om Efta och allting annat, men det är en ovana och en oförmåga att långsiktigt kunna beskriva vinsterna; jag kan bli ledsen på dem som bara beskriver de kortsiktiga förlusterna. Hur kan vi hitta en väg vidare? Låt oss få återkomma till det. Nämnden kan gärna vid något tillfälle diskutera detta vidare vid återrapportering med Ewa Björling.

Det är lite bortanför våra dagordningspunkter i dag, men det är bra att vi har bytt några ord om det i början på mandatperioden. Jag tror att vi kommer att vara tvungna att återkomma till EPA vid ett antal tillfällen. Jag vet inte exakt när nästa skarpa läge kommer, men arbete pågår med varierande framgång.

Anf. 61 ORDFÖRANDEN:

Handelsavtal är viktiga, förvisso.

Jag föreslår att vi går över till punkt 3, Kommissionens grönbok om EU:s utvecklingspolitik. Det är en diskussionspunkt. Frågan om grönboken är nu föremål för behandling i utrikesutskottet, och jag vill därför inte att vi föregriper den diskussionen och den behandlingen här. Nu försöker vi fokusera på det som står på ministerrådets dagordning.

Anf. 62 Statsrådet GUNILLA CARLSSON (M):

Som ordföranden säger står jag till förfogande för att svara på frågor och vill inte föregripa någonting. Vi får anledning att återkomma i mer skarpt läge till nämnden. Nu pågår en konsultations/koncentrationsprocess, och sedan kommer kommissionen åter med ett meddelande som det förmodligen blir rådsslutsatser på någon gång, kanske i bästa fall till vårt majmöte då vi mer går in i skarpt samråd.

Jag kan ändå säga lite kort vad vi tänkte framföra i den här diskussionen och vad vår utgångspunkt är från regeringen.

År 2005 antogs någon form av basic document, som är Consensus on Development, väl genomarbetad, nästan som det vi kallar acquis, mer eller mindre, som visar på biståndseffektivitet, hur vi ska jobba tillsammans och hur EU:s utvecklingspolitik ska se ut. Det var ett gediget arbete. Därför har vi sett att grönboken nu snarare är ett komplement till den liggande utvecklingspolicyn, Consensus on Development.

Att Piebalgs nu kommer med detta är samtidigt väldigt välkommet. Från 2005 och fram till nu har det ju hänt mycket när man jobbar med utvecklingsfrågor. Han lyfter särskilt upp frågor om energieffektivise-

ring, fattigdomsbekämpning genom ökat samarbete, handel och tillväxt. Men framför allt får somliga bakläxa. Jag tycker att det är en uppdatering, en modernisering. Men vi har saknat en del saker kring jämställdhet och rättighetsaspekterna. Han väver inte in vilka effekter Lissabonfördraget får av detta och inte heller korruptionsbekämpning, som vi tycker skulle ingå i en uppdatering; den tas ju delvis om hand i vår gamla utvecklingspolicy. Vi vill inte tappa en hel del framgångar vi har haft med utvecklingspolicyn – mål, SRHR-frågor och rättighetsperspektiven – och det är därför vi inte ska se det här som ett nytt policydokument utan som ett komplement.

Det är ungefär så vi kommer att svara på den här grönboken, och det är det jag kommer att framföra vid den diskussion vi kommer att ha. Det är en välkommen, spännande uppdatering, och den visar på det som utvecklingsländerna efterfrågar, nämligen tillgång till energi, klimatförändringar, livsmedelssäkerhet. Men glöm inte det vi redan har jobbat fram tillsammans! Ungefär så kommer jag att säga.

Anf. 63 ORDFÖRANDEN:

Jag sammanfattar med att det finns stöd för regeringens här redovisade upplägg inför den fortsatta diskussionen.

Då går vi över till punkt 4, Afghanistan. Det är en diskussionspunkt. Jag vill understryka att detta inte är tillfället för en stor och bred Afghanistandebatt, utan vi håller oss till biståndsperspektivet.

Anf. 64 Statsrådet GUNILLA CARLSSON (M):

Tack för den brasklappen, herr ordförande! Icke desto mindre har jag tagit med Hans Lundquist, som jobbar med frågorna på vår enhet UD-Asien- och Oceanien, just för att kunna svara på eventuella frågor som skulle kunna dyka upp. Det här är mycket riktigt en diskussionspunkt.

Biståndsministermötena tenderar nu väldigt mycket att bli diskussionspunkter inför FAC-möten där man antar rådsslutsatser. Jag tycker att det är en bra tågorordning, för då har vi en chans att föra fram ståndpunkter. På samma sätt kommer nämnden nu att bekanta sig mer med handlingsplanen i samband med att Carl Bildt är här för att bredare diskutera EU och Afghanistan. Där är det rådsslutsatserna som hanteras.

Nu ska vi diskutera de biståndspolitiska aspekterna av den handlingsplan som EU har för Afghanistan. Den diskussionen är väldigt viktig, eftersom ett av de större verktyg som EU har och de förväntningar som råder på EU snarare är på det civila området, hur man kan bidra med kapacitetsuppbyggnad och hur EU kan jobba parallellt med andra för att bidra till en utveckling i Afghanistan.

Ministrarna ska då titta på de biståndspolitiska aspekterna av Kabul-kommunikén och diskutera med EUSR Ušackas hur EU kan spela en roll. Vi tycker att handlingsplanen är väldigt bra; den lyfter upp just civil kapacitetsuppbyggnad. Men ett problem är att handlingsplanens genomförande har varit rätt bristfälligt. Det är svårt att se hur EU är tillräckligt samordnat. Ett sätt att nu råda bot på det är att man är tydlig med att det är Heads of Mission i Kabul som har lead på att se till att handlingsplanen omsätts i vardagen. Det har vi både arbetat för och välkomnar.

Vad gäller situationen just nu har fem månader gått sedan Kabulkonferensen, och handlingsplanen är i gång. Framstegen har varit begränsade

vad gäller läget på marken i Afghanistan, parlamentsvalet och bankkrisen, och vi har noterat att det varit en hel del samordningssvårigheter med genomförandet av handlingsplanen på afghansk sida.

Icke desto mindre finns det anledning för oss att från svensk sida föra fram vikten av samarbete, betona det afghanska ägarskapet och använda de afghanska kanalerna. Det är någonting vi har förbundit oss till. Vi ser från vår sida att EU:s viktiga roll just är att inte bara bevaka parlamentsval utan fortsatt stödja viktiga valreformer för framtiden, att vi jobbar med den viktiga frågan. Vi vill också se bättre framsteg vad gäller de biståndspolitiska delarna i Kabulprocessen. Kopplingen mellan utveckling och säkerhet måste beaktas, men vi måste framför allt titta på god samhällsstyrning inklusive genderfrågorna, rule of law och korruption.

Det är stora utmaningar på samtliga tre områden – den goda samhällsstyrningen, jämställdhetsaspekterna och korruptionsproblematiken. Vi tror att EU verkligen kan ha en mycket viktig roll att spela där.

Vi lägger stor vikt vid korruptionsbekämpningen eftersom det är en av de stora riskerna för den rätt sköra demokratiseringsprocessen och ansvarsutkrävandet. Men det har också en aspekt gentemot det bredare samarbetet mot organiserad brottslighet och handeln med narkotika.

För att komma till rätta med korruptionsrisker och få en effektiv distribution av resurser som kommer de fattiga till del är det viktigt att titta på offentlig finansiell styrning, att kunna höja kapaciteten hos afghanerna på det här området och verkligen undvika att skapa parallella system. Det är därför som vi kommer att framhärda med att merparten ska gå genom de afghanska kanalerna, trots dessa brister som vi kan identifiera.

Det är ungefär vad jag kommer att framhålla.

Jag tror också att det är viktigt att från svensk sida inte glömma bort att det naturligtvis handlar om diplomati, security och development när vi pratar om Afghanistan. Men den humanitära situationen får inte glömmas bort. Vi måste ha fortsatt bevakning och beredskap på det här området, och inte minst blir samarbetet med FN och OCHA mycket viktigt. I och med att vi nu bedriver utvecklingssamarbete och bistånd i något som i princip kan liknas vid krigsliknande tillstånd ställer det helt andra krav på bistånd och civil kapacitetsuppbyggnad. Men samtidigt får vi inte glömma den humanitära situationen och måste vara beredda att jobba på alla håll samtidigt.

Vi kommer, tror jag, att från ministrarnas sida vara rätt tydliga med att vi vill se att EU är duktigare på att ta lead och att handlingsplanen är den utmärkta utgångspunkten för detta. EU uppfattas ha ungefär 1 miljard euro per år för utvecklingsinsatser, så det är inte pengarna som saknas utan snarast styrningen.

Anf. 65 JONAS SJÖSTEDT (V):

Ordförande! I fråga om det som gäller afghanskt ägarskap är vi självklart överens. Det har alla de bekymmer som följer med det naturligtvis, men det måste vara målsättningen.

Det som jag skulle önska att man understryker är FN:s överordnade roll och att det är FN-strukturen som ska vara den övergripande i Afghanistan.

Jag tycker också att det är viktigt att man kopplar loss biståndet från de militära insatserna, att man inte använder biståndet som ett skyltföns-ter för de egna soldaterna i de regioner där man är. Med det riskerar bi-ståndet att bli en måltavla för talibaner och andra upprorsgrupper i lan-det. Biståndet kommer att finnas kvar långt efter det att den militära närvaron har avvecklats i Afghanistan.

Sedan är det naturligtvis ett bekymmer att proportionerna är som de är mellan militära insatser och biståndsinsatser vad gäller ekonomiska medel.

Anf. 66 BODIL CEBALLOS (MP):

Vi hade ministern i utrikesutskottet häromdagen, så vi hade alla möj-ligheter att ställa frågor då. Men det var en fråga som jag inte ställde då. Det är hur de andra EU-länderna ser på insatsen. Vi har vår bild av till exempel vad civil-militär samverkan är och hur EU bör agera via FN, men hur ser de andra länderna på det?

Anf. 67 WILLIAM PETZÄLL (SD):

Herr ordförande! En stor del av Afghanistans bnp utgörs onekligen av odling av bland annat opium och hasch. Min fråga till biståndsministern är: Finns det något gemensamt konkurrenskraftigt alternativ som EU förespråkar att det ersätts med?

Anf. 68 Statsrådet GUNILLA CARLSSON (M):

Som svar på den sista frågan vill jag säga att det är en utmaning hur man får i gång privatsektorutveckling. Det behöver kanske inte fortsatt vara militär närvaro utan, som jag brukar säga, lite fler agronomer och veterinärer på plats i Afghanistan för att utveckla bland annat jordbruk och livsmedelsförsörjning och ha en egen trygghet i detta. Det är ett sätt som vi försöker med för att komma till rätta med narkotikan.

Sedan handlar det naturligtvis också om att det i ett land där rättssta-ten inte är fullt ut fungerande är svårt att acceptera de normer och regler som vi ställer upp för varandra. Det handlar långsiktigt om att bygga upp rättsstatskapacitet för att komma till rätta med den här typen av odlingar men också kunna visa på alternativ.

En stor del av våra pengar kanaliseras via Världsbanken in i den af-ghanska regeringen via olika typer av fonder. Inte minst Världsbanken har varit duktig på att hitta alternativa försörjningsmöjligheter för att kunna erbjuda andra sätt att få sin försörjning tryggad än genom att just odla narkotika. Men problemet är att det finns många kriminella element som tjänar på att det är en sådan brist på rättssäkerhet, att det är så pass porösa gränser och att det är så mycket våld och annat. Det gör att narko-tikahandeln är svår att komma till rätta med. Därför tror jag att det är viktigt att vi har ett långsiktigt engagemang i Afghanistan för att få ord-ning och reda i detta.

En sak som min medarbetare påminner mig om är att det sker ett visst tullsamarbete. Man försöker hitta möjligheter att jobba med gränserna. Men naturligtvis är det också ett sätt att se detta regionalt och även i de internationella sammanhangen påtala bland annat Pakistans ansvar. Vi kan inte se Afghanistan isolerat, om vi vill komma till rätta med bland

annat den omfattande handeln med inte bara narkotika utan också människor.

Vad gäller Jonas Sjöstedts fråga är det självfallet FN som har lead. Det är inom ramen för FN-samarbetet som vi faktiskt är på plats. Så är det naturligtvis.

Att vi nu diskuterar frågan om att öka det civila engagemanget tycker jag verkligen är på tiden. Det handlar om att EU ännu tydligare lyfter och faktiskt identifierar den roll som EU nu har, att framför allt bidra till den civila kapacitetsutvecklingen. Den har kanske varit lite underordnad tidigare.

Min känsla är nu snarare att vi tack vare Kabulkonferensen lite grann diskuterar utvecklingsperspektiven och därmed kan se det civila engagemanget och uppgraderingen och därmed också behovet av ökad samordning. Det är mycket pengar. Det är många ambitioner. Det är enorma behov. Då måste vi ha en bra handlingsplan, och EU måste få den tyngd som man behöver.

De militära insatserna kostar tyvärr mer per åstadkommet resultat, så att säga. Men jag tycker ändå det är viktigt att nämnden beaktar detta när man nu ser på det. Vi har inga rådsslutsatser i den delen, men låt mig ändå säga att jag som ansvarig minister för humanitära frågor och annat ser i fråga om ett omedelbart tillbakadragande – vi ska inte alls argumentera om detta nu – att det är en svår humanitär situation som mycket handlar om att det finns risk för ökat våld.

Det är tvärsidigt. Det gäller hur afghanerna ska få en chans att utveckla sitt eget land, som gör att den militära närvaron kan ha betydelse för att bygga afghansk kapacitet inom polis och militär men också för att just nu upprätthålla någon form av lugn och ro. Samtidigt behöver vi diskutera hur de humanitära insatserna och biståndsinsatserna för tillfället har blivit än svårare och säkerhetsmässigt utmanande, givet läget på marken.

Det ska vi också vara medvetna om, när vi nu vill öka vår närvaro diplomatiskt men också med utvecklingsinsatser. Det kräver ett helt annat tänkande kring säkerhet för dem som vi förväntar oss ska göra arbetet. Därför är det svårt att nå ut med en del biståndsinsatser. Vi försöker hitta lokala kanaler. Vi har mycket stor nytta av Svenska Afghanistankommittén. Men det gäller just nu att EU sammantaget jobbar med detta.

Beträffande den samverkan som sker mellan det militära och det civila och hur andra ser på det vill jag säga så här: Det tänkande vi har i Sverige är att vi respekterar varandras roller. Inte minst i de norra delarna, där vi har ökat vårt engagemang, har vi ett civilt ledarskap. Det är det civila som styr. Sedan är det militära stödjande och underordnat. Det är alltmer detta som nu diskuteras i EU.

Det är här som kraven på ett väl fungerande bistånd blir ännu tydligare. Om biståndet misslyckas är de som kanske främst kommer att kräva mer militären. Därför är det viktigt att EU inte jobbar ensamt utan jobbar ihop med FN men också att Sverige ser till att vi kan jobba gemensamt. Det är därför det afghanska ledarskapet blir det naturliga. Annars kommer det att vara inte bara 27 olika medlemsstater som vill göra något utan hur många som helst som i ett rätt korruptionsbenäget land försöker göra allt samtidigt.

Andra medlemsstater har precis som Sverige förbundit sig att använda handlingsplanen och Kabulkonferensen, som det finns stor uppslutning kring, men också använda Afghanistans egna system som vi har talat om.

Vår uppfattning är att samarbetet och samordningen har förbättrats avsevärt under de senaste åren men att det finns mycket kvar att göra.

Anf. 69 ORDFÖRANDEN:

Jag sammanfattar att det finns stöd för regeringens här redovisade upplägg inför de fortsatta diskussionerna.

Vi går över till ett annat problemområde, punkt 5, Haiti. Det är också en diskussionspunkt.

Anf. 70 Statsrådet GUNILLA CARLSSON (M):

Herr ordförande! Det är den höga representanten som vill tala med ministrarna om Haiti, inte minst för att EU har gjort en omfattande humanitär insats. Särskilt Sverige utmärker sig. Vi har inte traditionellt något utvecklingssamarbete med Haiti, men vi har hittills bidragit med 420 miljoner svenska kronor till Haiti. Vi har fyllt på i samband med kolerautbrottet men också för de förödande konsekvenserna av jordbävningen då 230 000 människor omkom. 1,3 miljoner människor lever nu i tältläger och 2,1 miljoner människor förlorade sina hem.

Det är en enorm utmaning, givet att det är en ö. Det är logistiskt väldigt svårt att få fram de resurser som behövs för att undsätta och hjälpa människor. Vi vill nog mer lyssna på en del ministrar och andra som har varit på Haiti, framför allt hur den höga representanten Ashton ser på det fortsatta samarbetet inte minst efter de val som precis har avhållits.

Därför kommer det att bli lite diskussioner om det. Det var väl i går som vi fick lite valresultat där det var rätt tydligt vem som absolut går till nästa valomgång, medan det är tveksamhet kring tvåan och trean.

Här har ännu i dag inget uttalande kommit från vare sig EU eller OAS. Vår uppfattning är att det är väldigt viktigt att Sverige och EU fortsätter att bevaka utvecklingen och också granskar rapporterna om påstått valfusk. Det är naturligtvis viktigt i denna rätt sköra situation i landet att de politiska processerna inte stannar av men också att de har full legitimitet och inte ytterligare bidrar till oro.

Vi ser fram emot att lyssna till den höga representanten och vid behov fylla på lite grann om vikten av samordning och att EU – som har ett långsiktigt utvecklingssamarbete med Haiti – verkligen försöker nå de allra fattigaste människorna.

Anf. 71 ORDFÖRANDEN:

Eftersom ingen begär ordet tackar vi för detta.

Jag säger sammanfattningsvis att det finns stöd för regeringens arbete med detta och den fortsatta diskussionen.

Då kommer vi till punkt 6, Ömsesidig redovisningsskyldighet och öppenhet. Där finns det utdelat ett nytt dokument som har med frågan att göra, Draft Council conclusions. Det är en diskussionspunkt.

Anf. 72 Statsrådet GUNILLA CARLSSON (M):

Det är en A-punkt. Rådsslutsatserna är antagna och går vidare som en A-punkt. Men vi kommer samtidigt att ges tillfälle att diskutera dem, på svensk begäran.

Bakgrunden är att vi under det svenska ordförandeskapet fattade beslut om ett operativt ramverk för att genomföra de löften som var utställda bland annat i Parisdeklarationen och handlingsprogrammet från Accra.

Vi ser att EU behöver ta detta vidare, inte minst inför det möte som kommer att äga rum i Busan i slutet av året, en uppföljning av Accra-mötet, men också att EU behöver skärpa sina verktyg både för ett ökat ansvarsutkrävande och för att vara duktigare med transparens.

Rådsslutsatserna är vi glada för att de finns, men vi hade hoppats på en transparensgaranti i EU:s bistånd. Det var dock kommissionen inte så jättepigg på ännu. Därför tror jag att det kommer att bli en ganska livlig diskussion. Det finns nämligen lite olika uppfattningar bland medlemsstaterna.

Från svensk sida kommer vi att framhärda i att detta är något som vi har lovat. För att ett ansvarsutkrävande ska kunna fungera måste vi ha ökad transparens. Vi behöver ha system där vi kan lita på varandra, inte minst för att kunna följa biståndsnivåer men också för att kunna följa biståndets resultat, för att därmed ha en ökad legitimitet.

Det är en fråga som vi har arbetat rätt mycket med. Jag kan förstå att en del vänder sig mot det, eftersom man inte är lika mogen i en del andra medlemsstater, och kommissionen har känt sig lite hotad och försökt göra detta till en lite mer teknisk fråga. För oss är det alltså en fråga om biståndseffektivitet och ansvarsutkrävande.

Det jag kommer att framhålla i diskussionen är att vi behöver poängtera redan gjorda internationella åtaganden och hur de nu ska kunna genomföras och framför allt att varje medlemsstat åtar sig att ha ökad öppenhet inom de egna förvaltningarna om hur biståndet används.

Anf. 73 ORDFÖRANDEN:

Jag sammanfattar att det finns stöd för regeringens ställningstagande i beslutspunkten och upplägg inför de fortsatta diskussionerna.

Vi går vidare till punkt 7, Innovativ finansieringsmekanism. Det är en ny fråga, en diskussionspunkt. Även Anders Borg och Ekofinrådet är involverade.

Anf. 74 Statsrådet GUNILLA CARLSSON (M):

Herr ordförande! Som jag antydde har fransmännen varit på den här frågan i en mängd olika sammanhang. Vi ser att frågan lever i bland annat G20-samarbetet.

Frågan är uppe på fransk begäran. Det handlar mer specifikt om skatt på finansiella transaktioner. Därför är det fortsatt viktigt att teknik- och principdiskussioner förs med finansministern.

Utifrån ett biståndsperspektiv vill jag framhålla att min uppfattning är att vi inte har något emot innovativa tillkommande finansieringsmekanismer och att framför allt biståndet måste vara duktigare på att locka fram ännu mer finansiering. Vi kanske kan hitta innovativa sätt att jobba med lån och krediter men också möjligtvis jobba med näringslivet och ut-

ländska direktinvesteringar. Det är en mängd biståndsaktörer som inte styrs av statliga överenskommelser, olika typer av organisationer som behöver känna att man har smarta, innovativa, nya, moderna sätt att jobba med ekonomiska flöden för att täcka de behov som finns i utvecklingsländerna. Det vänder jag mig inte emot. Däremot är det uppenbart att de länder som är pigga på att diskutera frågan råkar sammanfalla med länder som inte har förmåga att via sin egen statsbudget leverera enligt de biståndslöften som utställts.

Eftersom Sverige inte bara uppfyller 0,7-procentlöftet utan för närvarande har en biståndsnivå på 1,0 procent av bni som planeringshorisont, och också som politiskt åtagande, kommer jag att framhålla att det är det vi hittills förbundit oss att stå för internationellt. Det bästa sättet att kunna leverera är att gå genom statsbudgeten, både för att kunna ha ett tydligt ansvarsutkrävande, att följa det man som stat har lovat, och för att kunna få ett tydligt ägarskap och tydlighet i vem som gör vad.

Jag är väldigt rädd för att vi nu överger överenskomna ODA-nivåer till förmån för diffusa åtaganden med otydligt ägarskap på transaktioner som i praktiken kanske dessutom är omöjliga att genomföra. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Anf. 75 JONAS SJÖSTEDT (V):

Ordförande! Regeringen uttrycker viss skepsis mot själva idén i dokumentationen, får man väl säga. Vänsterpartiet har precis motsatt uppfattning. Vi tycker att det är en mycket god idé som Sverige som nation bör understödja. Det gäller både av finansiella stabilitetsskäl och för att den kan finansiera utvecklingsmöjligheter i utvecklingsländerna.

Det finns en omfattande diskussion inom ramen för FN:s arbete med klimatfrågan om nya finansieringsmekanismer, och det är kanske där den här diskussionen är allra intressantast att föra. Jag är helt överens med ministern om att det ska vara additionellt, att det ska vara Sveriges ståndpunkt. Problemet är att Sverige självt inte ger klimatbistånd additionellt utan som en del av biståndsbudgeten. Man kanske skulle stå starkare i diskussionen om man följde sina egna ståndpunkter.

Anf. 76 BODIL CEBALLOS (MP):

Också vi tycker att det är bra med nya instrument för finansieringen. När frågan var uppe i utskottet sade biståndsministern, enligt mina anteckningar, att hon tänker vara avvaktande i diskussionen, inte säga blankt nej utan vara avvaktande. Det vore bra om hon utvecklade det lite mer, om det nu är ett blankt nej eller om hon fortfarande är avvaktande.

Det är viktigt, precis som ministern säger, att trycka på vad gäller de utlovade nivåerna, att de naturligtvis ska hållas. Man ska inte låta Frankrike smita undan sitt ansvar. De nya finansieringsmekanismerna bör komma därutöver. Det är, som vi ser det, inte fråga om antingen eller utan om både och. Jag vill därför anmäla avvikande mening i den här frågan.

Anf. 77 ORDFÖRANDEN:

Hur lyder den avvikande meningen, kort och koncist?

Anf. 78 BODIL CEBALLOS (MP):

Det jag sade alldeles nyss, att man kan ha både och, inte antingen eller.

Anf. 79 Statsrådet GUNILLA CARLSSON (M):

Sverige är i dag uppe i biståndsnivåer på 1,0 procent av bnp. Det är en bra bit över 0,7 procent som vi har utlovat. Därmed anser jag att vi inom ramen för den klimatsatsning på 4 miljarder som regeringen hittills jobbat med mycket väl kan hävda att det skett additionellt, utöver det som en gång var utlovat. Det stämmer att vi gör det via biståndsbudgeten. Det gör vi framför allt för att säkra de flöden som vi vill se och för att kunna garantera både transparens och ansvarsutkrävande. Det är just det som är risken med den franska dagordningspunkten, för den handlar om skatt på finansiella transaktioner, om vi har förstått det rätt.

Jag kan mycket väl se att man inom ramen för klimatkussioner och klimatfinansiering kan öppna upp för privata pengaflöden, att man kan hjälpa till när man ser att det finns mycket som behöver investeras i som gäller energieffektivisering. Jag tycker att även andra än statliga aktörer borde vara med och finansiera en hel del av anpassningsåtgärderna. Men att i det läge som just nu råder införa en skatt på finansiella transaktioner skulle jag direkt vilja avråda från. Det gör jag inte bara utifrån rent ekonomiska skäl utan också för att vi ser en osäkerhet beträffande träffsäkerheten. Framför allt kan ingen svara på hur ansvarsutkrävandet ska se ut, hur vi tydligt ska veta hur pengarna kanaliseras. Det är därför jag är så skeptisk.

Jag kommer naturligtvis att vilja lyssna mer på det här. Vi vet att man inom sjöfart och annat diskuterar vad det är man i dag inte har tagit hänsyn till, exempelvis de koldioxidutsläpp som kanske sker. Framför allt kommer jag dock att framhålla att om syftet är att ersätta det som vi redan har så tror jag att det är väldigt, väldigt farligt. Vi är inte så många EU-länder som levererar på de 0,7 procenten, och därför är det mycket känsligt. Jag kan gärna säga att vi lyssnar på diskussioner om vad man menar med innovativ finansiering och att man sorterar upp begreppen, men om det på något sätt skulle ersätta det system som vi förbundit oss till tycker jag att det ligger i Sveriges intresse att verkligen spjärna emot i EU-kretsen.

Anf. 80 JONAS SJÖSTEDT (V):

Jag kan ju inte vara sämre än Miljöpartiet utan måste också anmäla avvikande mening. Vår avvikande mening går ut på att Sverige inom EU aktivt ska förespråka en internationell finansiell transaktionsskatt.

Anf. 81 FREDRICK FEDERLEY (C):

Jag vill bara understryka att ministern har en mycket klok hållning i frågan. Det är inte svårt att lista ut att det finns en lång rad länder som gärna såg att man kunde hitta andra sätt att finansiera så att de slapp ta pengarna ur sin egen budget. Det är av rent populistiska skäl gentemot befolkningen i hemlandet och för att slippa göra ekonomiska åtaganden i en svår ekonomisk tid. Men det är väl då man borde visa verklig solidaritet.

Det gäller att hålla dessa länder på banan och se till att de uppfyller sina egna krav innan de hittar på nya sätt att bidra med pengar. Om vi, som ministern underströk, kan hitta andra sätt att få tillväxtkraft och få företag att göra direkta insatser är det förstås bra, men det får inte bli ett sätt att smita ifrån sina åtaganden på hemmaplan och på EU-nivå.

Jag tycker att ministrarnas linje är tydlig, klar och klok.

Anf. 82 Statsrådet GUNILLA CARLSSON (M):

Jag tackar för eldunderstödet. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< Det finns nämligen inga garantier för att detta skulle gå till just bistånd eller klimatinvesteringar. Det fransmännen vill se är att man öppnar upp för en skatt på finansiella transaktioner. De gör inga åtaganden om vart dessa intäkter ska gå. Jag tänker värna behovet av bistånd under denna mycket svåra tid av finansiell oro.

Jag är glad att Sverige skött sin ekonomi på ett sådant sätt att det möjliggör för oss att ha medborgarnas stöd till att upprätthålla en hög biståndsnivå. Därmed är jag mycket tydlig i denna fråga.

Anf. 83 ORDFÖRANDEN:

Det är en gammal fransk ståndpunkt. Oberoende av vem som sitter vid makten i Frankrike är det alltid denna ståndpunkt som råder.

Låt mig sammanfatta att det finns två avvikande meningar, från Vänsterpartiet och Miljöpartiet. De är inte likalydande. Det finns således majoritet för regeringens här redovisade upplägg inför de fortsatta diskussionerna.

Nästa punkt, som är den sista, är en informationspunkt om en middagssamtal om internationella utvecklingskonferenser 2011.

Anf. 84 Statsrådet GUNILLA CARLSSON (M):

Vi kommer att återkomma till nämnden inför mötet i Busan, Sydkorea, som kommer att äga rum i november–december. Då kommer EU att ha gemensamma rådsslutsatser och ett gemensamt sätt att arbeta med biståndseffektivitet.

Anledningen till att jag är glad att kunna komma till nämnden just i dag är inte bara biståndsterminsmötet, utan också att det som en uppföljning av Accra, men även inför Busan, nu diskuteras vad vi menar med biståndseffektivitet. Är vi tillräckligt duktiga? Levererar vi som vi ska och får vi de goda resultaten? Det kommer vi att diskutera vid middagen, alltså som ett stöd för både kommissionens och den höga representantens fortsatta arbete. Vi får därmed möjlighet att återkomma.

Jag tror att de svenska ståndpunkterna är väl kända. Vi var mycket aktiva i Accra, och vi vill att den biståndseffektivitetsagenda som finns kompletteras med ännu mer resultat och ansvarsutkrävande men också med ökad transparens. Det är inga överraskningar i sig, och vi förutser inte heller många meningsskiljaktigheter mellan medlemsstaterna.

Anf. 85 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för den informationen.

Låt mig återgå till den första punkten, grönboken. Det är viktigt att både regeringen och utrikesutskottet lägger ned rätt mycket intellektuell

kraft, inte så mycket skrivande kanske, för att verkligen tänka igenom detta, för här gäller det väldigt mycket pengar.

Anf. 86 Statsrådet GUNILLA CARLSSON (M):

Herr ordförande! Jag har i utrikesutskottet sagt att jag gärna står till förfogande. Jag tycker att det är intressant att följa frågan eftersom det är en relativt ny kommission och EEAS snart är på plats. Det är viktigt att man då inte tappar bort utvecklingsaspekten. Det här blir ett rätt så viktigt dokument, och jag är därför glad över uppmaningen från nämnden till inte minst utrikesutskottet.

Anf. 87 ORDFÖRANDEN:

Därmed tackar vi ministern för i dag.

1 § Utrikes frågor (försvar).....	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 2 BODIL CEBALLOS (MP).....	1
Anf. 3 Statssekreterare HÅKAN JEVRELL.....	1
Anf. 4 Försvarsrådet JOHAN RAEDER	1
Anf. 5 BODIL CEBALLOS (MP).....	2
Anf. 6 ORDFÖRANDEN.....	2
Anf. 7 Statssekreterare HÅKAN JEVRELL.....	2
Anf. 8 ORDFÖRANDEN.....	2
Anf. 9 Statssekreterare HÅKAN JEVRELL.....	2
Anf. 10 ORDFÖRANDEN.....	3
Anf. 11 WILLIAM PETZÄLL (SD)	4
Anf. 12 ORDFÖRANDEN.....	4
Anf. 13 WILLIAM PETZÄLL (SD)	4
Anf. 14 JONAS SJÖSTEDT (V).....	4
Anf. 15 BODIL CEBALLOS (MP).....	4
Anf. 16 ORDFÖRANDEN.....	4
Anf. 17 JONAS SJÖSTEDT (V).....	4
Anf. 18 ORDFÖRANDEN.....	5
Anf. 19 Statssekreterare HÅKAN JEVRELL.....	5
Anf. 20 DÉSIRÉE PETHRUS ENGSTRÖM (KD).....	5
Anf. 21 Statssekreterare HÅKAN JEVRELL.....	6
Anf. 22 ORDFÖRANDEN.....	6
Anf. 23 Statssekreterare HÅKAN JEVRELL.....	6
Anf. 24 BODIL CEBALLOS (MP).....	7
Anf. 25 WILLIAM PETZÄLL (SD)	7
Anf. 26 JONAS SJÖSTEDT (V).....	7
Anf. 27 ORDFÖRANDEN.....	7
Anf. 28 JONAS SJÖSTEDT (V).....	8
Anf. 29 ORDFÖRANDEN.....	8
Anf. 30 SUSANNA HABY (M).....	8
Anf. 31 Statssekreterare HÅKAN JEVRELL.....	8
Anf. 32 Departementsrådet CECILIA LOOSTRÖM	8
Anf. 33 ORDFÖRANDEN.....	8
Anf. 34 Statssekreterare HÅKAN JEVRELL.....	8
Anf. 35 ORDFÖRANDEN.....	9
Anf. 36 Statssekreterare HÅKAN JEVRELL.....	9
Anf. 37 ORDFÖRANDEN.....	9
Anf. 38 Statssekreterare HÅKAN JEVRELL.....	10
Anf. 39 ORDFÖRANDEN.....	11
Anf. 40 Statssekreterare HÅKAN JEVRELL.....	11
Anf. 41 ORDFÖRANDEN.....	11
Anf. 42 Statssekreterare HÅKAN JEVRELL.....	11
Anf. 43 DÉSIRÉE PETHRUS ENGSTRÖM (KD).....	11
Anf. 44 EVA-LENA JANSSON (S)	12
Anf. 45 Statssekreterare HÅKAN JEVRELL.....	12
Anf. 46 Departementsrådet CECILIA LOOSTRÖM	12
Anf. 47 BODIL CEBALLOS (MP).....	12
Anf. 48 JONAS SJÖSTEDT (V).....	13

Anf. 49	Statssekreterare HÅKAN JEVRELL	13
Anf. 50	ORDFÖRANDEN	13
2 §	Utrikes frågor (bistånd)	14
Anf. 51	ORDFÖRANDEN	14
Anf. 52	Statsrådet GUNILLA CARLSSON (M)	14
Anf. 53	ORDFÖRANDEN	14
Anf. 54	Statsrådet GUNILLA CARLSSON (M)	14
Anf. 55	JONAS SJÖSTEDT (V).....	15
Anf. 56	Statsrådet GUNILLA CARLSSON (M)	15
Anf. 57	SUSANNA HABY (M)	16
Anf. 58	Statsrådet GUNILLA CARLSSON (M)	17
Anf. 59	BODIL CEBALLOS (MP)	17
Anf. 60	Statsrådet GUNILLA CARLSSON (M)	17
Anf. 61	ORDFÖRANDEN	18
Anf. 62	Statsrådet GUNILLA CARLSSON (M)	18
Anf. 63	ORDFÖRANDEN	19
Anf. 64	Statsrådet GUNILLA CARLSSON (M)	19
Anf. 65	JONAS SJÖSTEDT (V).....	20
Anf. 66	BODIL CEBALLOS (MP)	21
Anf. 67	WILLIAM PETZÄLL (SD).....	21
Anf. 68	Statsrådet GUNILLA CARLSSON (M)	21
Anf. 69	ORDFÖRANDEN	23
Anf. 70	Statsrådet GUNILLA CARLSSON (M)	23
Anf. 71	ORDFÖRANDEN	23
Anf. 72	Statsrådet GUNILLA CARLSSON (M)	23
Anf. 73	ORDFÖRANDEN	24
Anf. 74	Statsrådet GUNILLA CARLSSON (M)	24
Anf. 75	JONAS SJÖSTEDT (V).....	25
Anf. 76	BODIL CEBALLOS (MP)	25
Anf. 77	ORDFÖRANDEN	25
Anf. 78	BODIL CEBALLOS (MP)	25
Anf. 79	Statsrådet GUNILLA CARLSSON (M)	26
Anf. 80	JONAS SJÖSTEDT (V).....	26
Anf. 81	FREDRICK FEDERLEY (C)	26
Anf. 82	Statsrådet GUNILLA CARLSSON (M)	27
Anf. 83	ORDFÖRANDEN	27
Anf. 84	Statsrådet GUNILLA CARLSSON (M)	27
Anf. 85	ORDFÖRANDEN	27
Anf. 86	Statsrådet GUNILLA CARLSSON (M)	28
Anf. 87	ORDFÖRANDEN	28